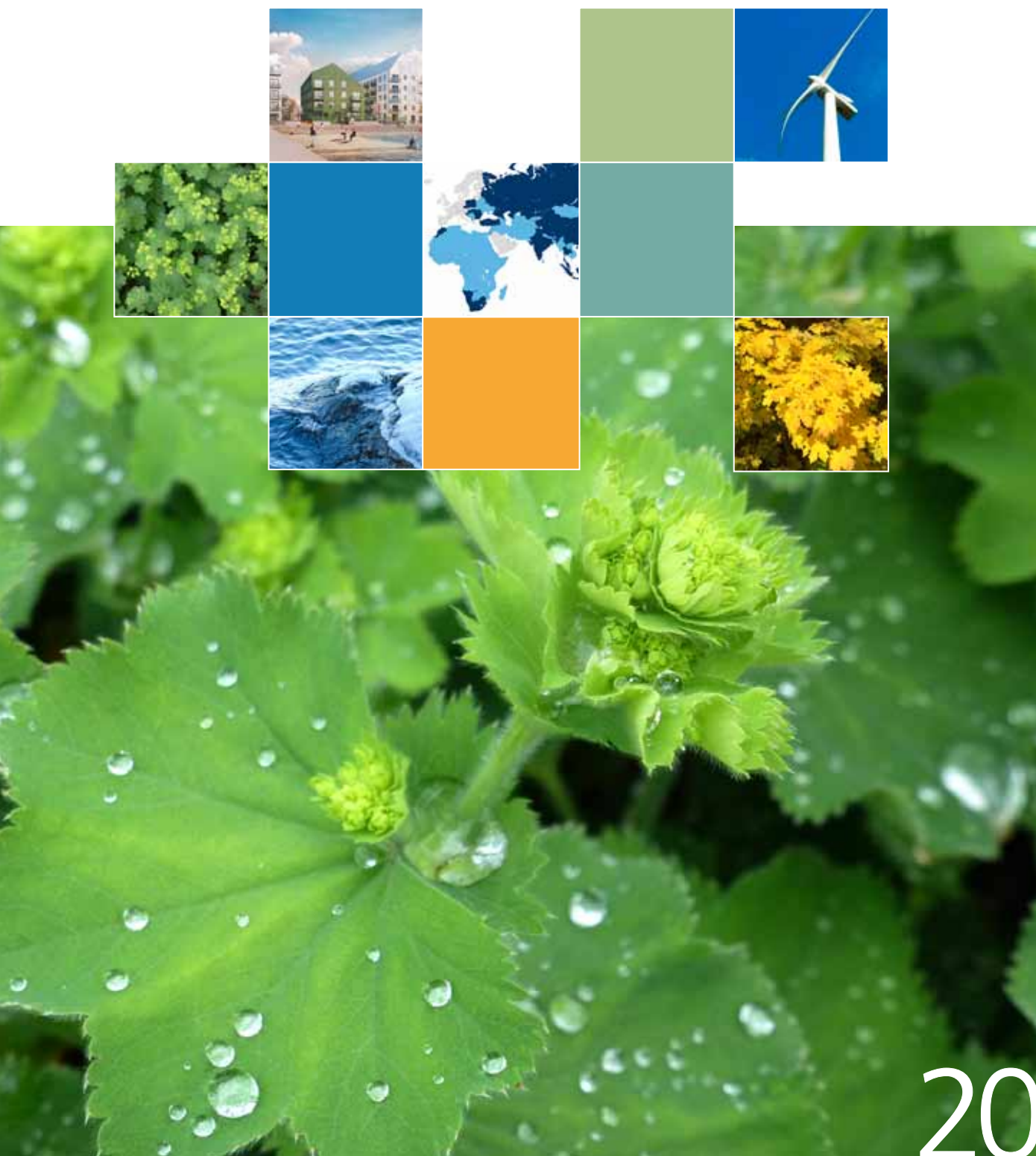


KÅPAN PENSIONER

FÖR STATLIGT ANSTÄLLDA



HÅLLBARHETSREDOVISNING

2017



Kåpan Pensioner försäkringsförening
förvaltar kollektivavtalad tjänstepension för
dem som är eller har varit statligt anställda.
Verksamhetens syfte är att förvalta medlem-
marnas pensionsmedel på ett effektivt,
långsiktigt och ansvarsfullt sätt.

Försäkring	5
Investering	9
Organisation	21
Innehavsförteckning	27

Hållbarhetsredovisning

Föreningen erbjuder en traditionell pensionsförsäkring med garanterad ränta och långsiktigt stabil avkastning, till lägsta möjliga kostnad.

Dessutom ska investeringar göras med utgångspunkt i etiska normer och principer med bred förankring i det svenska samhället, baserat på beslut fattade av Sveriges riksdag och regering.

Kåpan Pensioner försäkringsförening är en understödsförening vilket är en ekonomisk förening som bedriver försäkringsverksamhet. Föreningsformen innebär att medlemmarna äger verksamheten tillsammans. Föreningen agerar utifrån vad som anges i stadgarna och vad som är bästa möjliga helhet för samtliga medlemmar.

Hållbarhet för Kåpan Pensioner

Kåpan Pensioners hållbarhetsarbete är indelat i tre områden; försäkring, investering och organisation. Det innebär att vi ska leverera en trygg och traditionell försäkring, göra ansvarsfulla och hållbara investeringar och säkra det interna hållbarhetsarbetet. Dessa tre områden utgör även strukturen för hållbarhetsredovisningen.

Vårt uppdrag

Föreningen har fått i uppdrag från de kollektivavtalande parterna (Arbetsgivarverket, OFR/S, P, O, Saco-S, Seko) på det statliga avtalsområdet att förvalta de obligatoriska delarna av tjänstepensionerna samt vara det förvalda alternativet för den valbara delen. Uppdraget från parterna är att leverera en stabil och god pension till föreningens drygt 800 000 medlemmar. Föreningen bildades 1992 med



uppdrag att förvalta den kompletterande tjänstepensionen, med utgångspunkt i pensionsavtalet PA-91. Sedan dess har nya pensionsavtal förhandlats fram och den 1 januari 2016 trädde det senaste avtalet, PA16, i kraft. Det nya avtalet innebär att föreningens fortsatta verksamhet är långsiktigt säkrad och arbetet med att erbjuda medlemmarna en ansvarsfull och väl balanserad pensionsförsäkring kan fortsätta. Kåpan Pensioner arbetar med hållbarhet som en integrerad del av den dagliga verksamheten. Hållbarhetsarbetet utgår från föreningens uppdrag från medlemmarna, föreningens stadgar samt styrelsens beslut och policydokument.

Försäkring

Kåpan Pensioner erbjuder resurseffektiva och enkla försäkringslösningar med en god balans mellan utställda löften och risken i utställda åtaganden.

Investering

Investeringar görs med utgångspunkt i att uppnå en god avkastning till rimlig risk och låga kostnader. Hållbarhet är en integrerad del i förvaltningen.

Organisation

Hållbar resurshantering
– Sparsamhet med resurser och miljöhänsyn ska genomsyra hela verksamheten.

Utgångspunkt i hållbarhetsarbetet

Kåpan Pensioner arbetar kontinuerligt med att förbättra och utveckla det egna hållbarhetsarbetet. I grunden finns placeringspolicyn som reglerar de etiska ramarna för kapitalförvaltningen. Dessa utgår i sin tur från etiska normer och principer med bred förankring i det svenska samhället baserat på beslut fattade av Sveriges riksdag och regering. Vägledande för förvaltningen är principerna i de internationella konventionerna:

- FN:s Global Compact
- OECD:s riktlinjer för multinationella företag
- Oslo- och Ottawakonventionen
- FN:s principer för ansvarfulla investeringar
- FN:s globala mål – Agenda 2030

Se fördjupning av internationella principer och konventioner på sid. 20.

Kåpans hållbarhetsarbete under 2017 – i korthet

- I samarbete med vår huvudleverantör, SSGA, av globala aktier har vi övergått till att investera i ett hållbarhetsanpassat index, MSCI World Universal ESG index.
- Vi har investerat i tre nya tillväxtmarknadsfonder med tydlig ESG-profil. Även vår indexfond har ändrats till en ESG-anpassad indexfond för tillväxtmarknader.
- Vi har investerat i en nystartad global indexfond med en tydlig ESG-inriktning, Handelsbankens indexfond Global Småbolag Index Criteria.
- Genom vår samarbetspartner ISS-Ethix har vi fört påverkansdialoger med 105 bolag.
- Vi har investerat i ett plusenergihus i Västerås.
- Vi har varit delaktiga i processen för 32 stycken vindkraftverk utanför Falun.
- Vi har investerat i en handelsfastighet i Södertälje som har en av Sveriges största solcellsanläggning på taket, vilken förser fastigheten med energi.
- Inom ränteförvaltningen har vi utökat vårt innehav i Castellum till maxlimit. Castellum har under året utmärkt sig som den mest hållbara fastighetsutvecklaren i världen.
- Vi har investerat i Vasakronans gröna obligationer.

Vad ESG står för:

ESG (Environmental, Social, Governance) är en vanlig benämning på hållbarhetskriterier vid investeringar och står för kriterier gällande miljö, sociala förhållanden och bolagsstyrning.



Hållbarhet – Försäkring

Hållbar traditionell försäkring

För Kåpan Pensioner är ansvarstagandet gentemot medlemmarna en del i hållbarhetsarbetet. Det gäller både de olika försäkringarna vi erbjuder, garantier och räntor samt överskott och generationssparande. Vi är ett förvalt alternativ och är därför extra måna om att garantera trygghet och säkerhet till våra medlemmar som inte själva har gjort ett aktivt val.

Kåpan verkar enbart på det statliga avtalsområdet och erbjuder inga försäkringar på andra avtalsområden. Föreningen erbjuder inte heller några fondförsäkringar. Den strategiska inriktningen innebär att marknadsföringsinsatser och särskilda resurser för att bygga värde i ett varumärke kan begränsas. Ur ett hållbarhetsperspektiv innebär det att reklamutskick och olika former av kampanjer kan undvikas vilket bland annat leder till en minskad miljöpåverkan och att föreningen kan hålla en låg kostnadsnivå.

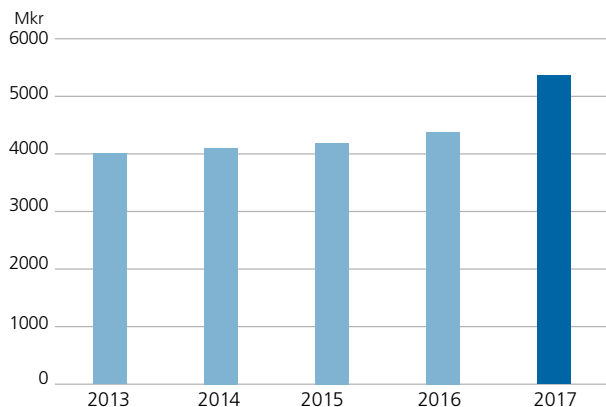
Föreningen samarbetar med SPV, Statens tjänstepensionsverk, vilket innebär att arbetsgivare och statligt anställda kan ges en enkel och effektiv kontaktpunkt för sin statliga tjänstepension. Genom att samutnyttja befintliga kapaciteter, faciliteter och andra gemensamma funktioner bidrar både myndigheten och föreningen till ett hållbart resursutnyttjande. Föreningen minimerar även resursbelastningen genom att avstå från att samarbeta med olika former av försäkringsmäklare för att distribuera sina försäkringar. Föreningen betalar således inte några provisioner eller andra former av försäljningsstimulerande ersättningar till externa aktörer.

Trygg försäkring

Kåpan Pensioners huvudsakliga verksamhet är den obligatoriska och den förvalda delen av tjänstepensionen inom det statliga kollektivavtalsområdet. Medlemmar som inte gör ett aktivt val av pensionsförvaltare inom avtalsområdet får sina pensionspremier inbetalade till Kåpan Pensioner. Under året inbetalades totalt 5 365 miljoner kronor i premier. Kåpan Pensioners traditionella försäkring är utformad för att passa dem som inte vill göra aktiva val eller lägga tid och engagemang på sitt pensionssparande. Målsättningen med försäkringarnas utformning är att ge medlemmarna en avkastning som avspeglar den risk som bedöms lämplig i relation till den långsiktiga stabilitet som förväntas av en traditionell pensionsförsäkring. Kåpan Pensioner har en hög andel medlemmar som inte har gjort ett aktivt val av

Under året inbetalades
totalt 5 365 miljoner kronor
i premier.

Inbetalda premier



tjänstepensionsförvaltare och som sannolikt även har ett begränsat intresse för pensionsförvaltning. Inom den valbara delen av pensionspremierna erhåller föreningen merparten av premierna och andelen har stigit de senaste åren. Ett ansvar vilar därför på Kåpan Pensioner i utformningen av de garantier och åtaganden som ligger i försäkringsvillkoren.

Sparandet i traditionell försäkring är en avvägning mellan tryggheten som ligger i de åtaganden som föreningen gör i varje försäkring och möjligheten till ett risktagande i investeringarna, som kan ge en högre förväntad avkastning. De åtaganden som ligger i försäkringarna är:

- skydd av inbetalt kapital genom en garanterad ränta på premieinbetalningarna,
- skydd mot höga avgifter genom en angiven högsta kostnad tills pensionen är utbetald,
- skydd under lång tid genom ett åtagande att betala pensionen livet ut.

En hög nivå på de olika delarna i åtagandet innebär lägre möjligheter till risktagande. Det gäller för föreningen att hitta en balans och att löpande anpassa verksamheten till förändringar i omvärlden för att kunna uppfylla gjorda åtaganden på ett långsiktigt hållbart sätt.

Garanterad ränta och skydd av inbetalt kapital

Varje försäkringspremie får en premiegaranti i form av en ränta på den inbetalade premien fram till att den betalas ut i form av pension. Räntan gäller oförändrad för varje enskild inbetalad premie. Det inbetalade kapitalet är med andra ord försäkrat mot att minska i storlek.

Den ränta föreningen garanterat har över tid förändrats och anpassats till utvecklingen på kapitalmarknaden. I takt med att marknadsräntorna har sjunkit har också den garanterade räntan gått ner. Föreningen har sedan 1992 tagit emot premier och på dessa lämnat en garanterad ränta. Avkastningen på föreningens placeringar måste över tid överstiga

den lämnade garanterade nivån för att vara långsiktigt hållbar.

De senaste åren har förvaltningen av kapitalet lämnat ett betydande överskott vilket ger en buffert inför framtiden. Bufferten kan beräknas på olika sätt men den beräkningsmetod som gäller för närvarande, i Sverige och för föreningen, bygger på de riktlinjer Finansinspektionen beslutat.

Värdet på föreningens utestående åtagande vid årsskiftet 2017/18 uppgick till 51,5 miljarder kronor vilket ställs i relation till föreningens totala tillgångar på 87,4 miljarder kronor. Bufferten uppgår till 35,9 miljarder kronor och betecknas som solvenskapital. Föreningens solvensgrad var 170 procent vid årsskiftet, vilket överstiger den lagstiftade nivån om 104 procent med mycket god marginal.

Föreningen
har en väl balanserad
solvensgrad
170 %

Det bör dock noteras att Finansinspektionen ändrat beräkningsmetod ett antal gånger de senaste åren, vilket påverkar värdet på utestående åtaganden. Det finns även begränsningar i den svenska obligationsmarknaden som innebär svårigheter att vid behov på ett hållbart sätt säkerställa utestående åtaganden med matchande placeringar.

Låga avgifter

På samma sätt som föreningen garanterar kapitalet på insatta premier ingår ett skydd mot höga avgifter. I stadgarna anges att kostnaderna för att administrera försäkringen inte får överstiga 0,2 procent av kapitalet per år. De administrativa kostnaderna har minskat över tid och de uppgick under år 2017 till 0,07 procent av försäkringskapitalet.

Föreningen strävar mot att fortsätta sänka kostnadsnivån och därmed kunna lämna en högre utbetald pension. Den fasta avgiften per försäkring är 6 kronor. Den rörliga administrativa avgiften var under 2017 0,06 procent

Avgifter traditionell försäkring för statligt anställda

Försäkringsgivare	Fast avgift per år i kronor	Rörlig kostnad i procent på kapitalet
Kåpan Pensioner	6	0,11
Alecta	75	0,20
AMF	75	0,18

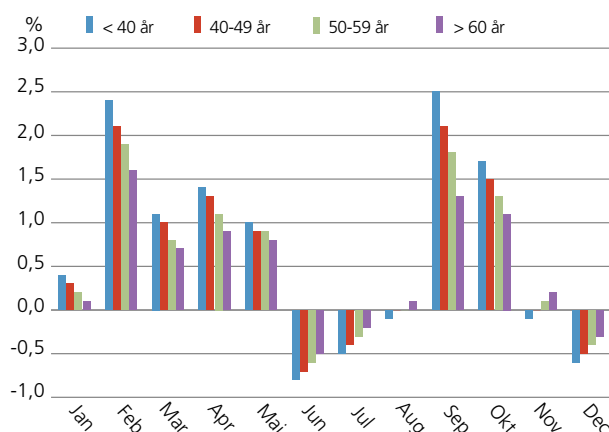
av pensionskapitalet. Kostnaden för kapitalförvaltningen uppgick till 0,05 procent av pensionskapitalet. Sammantaget ligger de kostnader som föreningen belastar medlemmarnas försäkringar med på en betydligt lägre nivå än övriga aktörer på det statliga avtalsområdet anmälda till Valcentralen.

Rättvis fördelning av kapital och kostnader.

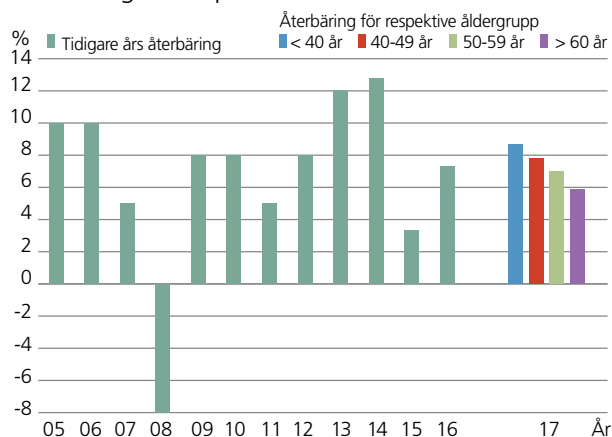
Kåpan Pensioner bedriver sin verksamhet med utgångspunkt i två övergripande principer för försäkringsverksamhet. Den första är aktsamhetsprincipen vilken innebär att hitta en rimlig balans mellan bedömning av förväntade utfall för olika antaganden och risknivån i de olika antagandena. Den andra är kontributionsprincipen vilken innebär att varje försäkring skall bära den avkastning, risk och kostnad som försäkringen bedöms bidra respektive belasta verksamheten med. För att säkerställa att principerna efterlevs lämnar ansvarig aktuarie varje år en försäkringsteknisk utredning till styrelsen och Finansinspektionen.

För att säkerställa rättvisa mellan medlemmarna använder Kåpan Pensioner månadsvis återbäringsränta med löpande fördelning av föreningens över- eller underskott på samtliga försäkringar. Det innebär att överskottet löpande fördelas på försäkringarna och att inga över- eller underskott behålls

Månadsvis återbäringsränta 2017



Återbäringsränta per år



ofördelade på kollektiv nivå. Återbäringsräntan kan därmed både vara positiv och negativ.

Generationssparande för rättvis fördelning

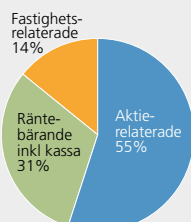
Rättvisa mellan medlemmarna har även förbättrats ytterligare i och med att föreningen per 1 januari 2017 övergick till ett så kallat generationssparande. Det innebär att vi delar upp medlemmarna i fyra olika generationsgrupper där den yngsta gruppen har en större andel riskfyllda tillgångar i sin tillgångsportfolio. Andelen aktier minskar successivt när man blir äldre. De fyra olika grupperna har således olika mycket riskfyllda tillgångar och därmed också olika återbäringsräntor.

Åtagande att betala pension livet ut

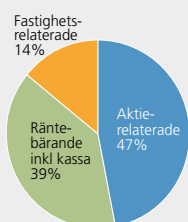
I det nya pensionsavtalet PA 16 har den dominerande delen av premierna i sitt grundutförande en livsvarig utbetalning. I tidigare pensionsavtal gick en stor del av premierna till en försäkring med temporär utbetalning i sitt grundutförande (Kåpan Tjänste). Innan pensionen börjar betalas ut kan medlemmarna välja önskad utbetalningsperiod, detta gäller för föreningens samtliga försäkringar. I medlemmarnas försäkring ingår också en livslängdsgaranti kopplad till varje inbetalning, på samma sätt som den garanterade räntan. Livslängdsgarantin innebär att även om framtida

Fördelning av investeringar för respektive åldergrupp i de tre olika tillgångsslagen

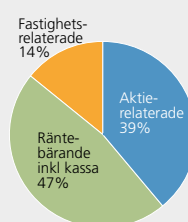
Under 40 år



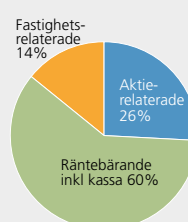
40 – 49 år



50 – 59 år



Över 60 år



antaganden om förväntad livslängd förändras, kommer de antaganden som är garanterade vid inbetalningen inte att försämrast.

De livslängdsantaganden föreningen använder avgör hur stor pensionsutbetalningen blir per månad. En livslång utbetalning betalas livet ut och medlemmarnas olika livslängd balanseras inom ramen för försäkringsverksamheten som helhet.

Föreningen tillämpar könsneutrala livslängdsantaganden. Det innebär att när pensionen beräknas med utgångspunkt i befintligt pensionskapital blir nivån på den utbetalade pensionen lika stor oavsett kön. Föreningens aktuarie följer löpande upp hållbarheten i antaganden som används för att beräkna utestående försäkringsåtaganden och förväntade livslängder.

Återbetalningsskyddet innebär att du får en lägre pension

Du är	Utbetalning	
	Under 5 år	Livet ut ¹⁾
25 år	- 6 %	- 12 %
55 år	- 4 %	- 10 %

¹⁾ Siffrorna bygger på att du är nyanställd och fortsätter arbeta fram till 65 år.

Återbetalningsskydd ger lägre pension

Medlemmarna kan på samtliga premier välja med eller utan återbetalningsskydd och vid ändrade familjeförhållanden ändra för hela pensionskapitalet. Återbetalningsskydd innebär lägre förväntad utbetalad pension (4–12 procent) i utbyte mot att befintligt pensionskapital utbetalas till angivna efterlevande. Parterna på det statliga avtalsområdet har i det nya pensionsavtalet PA 16 valt att för samtliga premieinbetalningar ha som utgångspunkt en försäkring utan återbetalningsskydd.

Inom ramen för de statliga kollektivavtalen finns ett relativt gott skydd för efterlevande på andra sätt än genom återbetalningsskydd.

Inom ramen för de statliga kollektivavtalen finns ett relativt gott skydd för efterlevande på andra sätt än genom återbetalningsskydd. En premiebaserad pensionsförsäkring har sitt högsta kapitalbelopp när pensionen börjar betalas ut. Det försäkringsskydd ett återbetalningsval innebär är relativt begränsat för yngre medlemmar vilket innebär att en separat livförsäkring normalt är ett bättre val om det skydd som finns i kollektivavtalet behöver förstärkas.

Medlemmars integritet

Kåpan Pensioner har ansvaret för stora mängder känsliga personuppgifter och annan medlemsinformation. Därför är det centralt att dessa personuppgifter skyddas med största möjliga säkerhet. Informationen finns främst lagrad hos SPV som administrerar försäkringarna. De arbetar bland annat med utbildning av medarbetarna för att säkerställa kompetens kring Personuppgiftslagen (PuL), datalagring och sekretess. Kåpan Pensioner och SPV har PuL-ombud; en kontaktperson gentemot myndigheterna och ansvarar bland annat för att hjälpa verksamheten att tolka och tillämpa aktuella regler om personuppgiftshantering. Under 2018 kommer EU-regelverket GDPR rörande integritetsskydd och datasäkerhet införas i verksamheten.

Tjänstepensionsförbundet

Kåpan Pensioner är medlem i Tjänstepensionsförbundet och medverkar även som expert när regler för pensionssystemet ska tas fram, exempelvis genom att delta i utredningar och svara på remisser. Detta resulterar i att medlemmarnas intresse tas i beaktning även på högre instanser.

Sammanfattning av hållbarhetsarbetet i försäkringsverksamheten

Kåpan Pensioner bedriver sin verksamhet för att ge medlemmarna en långsiktigt hållbar pensionsförsäkring. Föreningen agerar med utgångspunkt i vad som är bästa möjliga för samtliga medlemmar som en helhet inom ramen för ett balanserat risktagande och en effektiv verksamhet. De åtaganden som föreningen gör genom att ställa ut försäkringar till medlemmarna hanteras med utgångspunkt i grundläggande försäkringsmässiga principer. Utestående åtaganden bedöms långsiktigt kunna mötas genom en rättvis fördelning och aktsamma buffertar i gjorda antaganden. Målsättningen är att fortsätta bedriva verksamheten på ett balanserat och hållbart sätt till lägsta möjliga kostnad.



Hållbarhet – Investering

Ansvarsfull kapitalförvaltning

Kåpan Pensioners medlemmar ska alltid känna sig trygga med att vi förvaltar och investerar deras pensionskapital på ett ansvarsfullt sätt. Hållbarhet är en integrerad del av investeringsverksamheten. Vi arbetar kontinuerligt med att förbättra vårt hållbarhetsarbete och har under 2017 vidtagit flera åtgärder för att förbättra oss ytterligare.

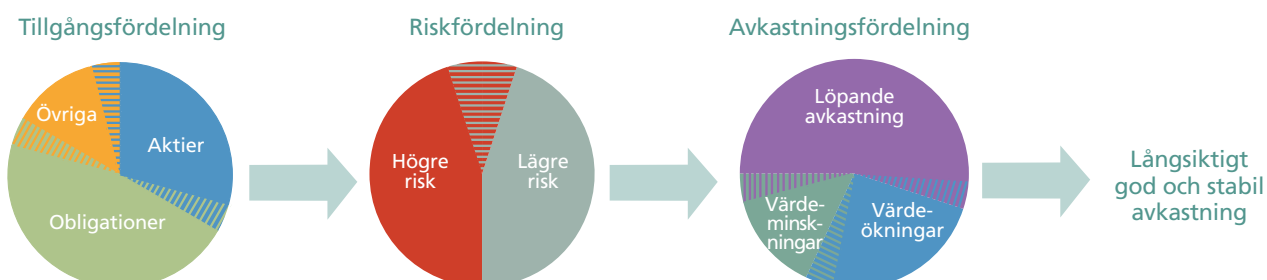
Kåpan Pensioners förvaltrade kapital var vid årsskiftet drygt 87 miljarder kronor. Investeringarna görs med utgångspunkt i den av styrelsen beslutade placeringspolicyn. Den övergripande målsättningen för investeringsverksamheten är att uppnå en långsiktigt hållbar balans mellan avkastning och risk på ett kostnadseffektivt sätt. Vidare ska föreningens investeringar göras med utgångspunkt i ett antal övergripande etiska normer och principer.

Förvaltningen är inriktad på investeringar i aktier, räntor och fastigheter. Placeringar i aktier gäller främst börsnoterade innehav men utgörs även till viss del av onoterade minoritetsinnehav i olika typer av riskkapitalfonder. Räntor utgörs till största delen av svenska obligationer med hög

grad av säkerhet men innehåller också en mindre del i utländska räntebärande instrument via olika räntefonder. Våra fastighetsrelaterade investeringar utgörs av onoterade bolagsinnehav i kommersiella fastigheter, skog och mark men också infrastrukturinvesteringar via olika fonder.

Den aktuella placeringsinriktningen innebär att knappt hälften av kapitalet placeras i räntebärande värdepapper, en dryg tredjedel av kapitalet placeras i aktier och den resterande delen av föreningens kapital placeras i fastigheter och andra typer av tillgångar för att komplettera de risker som finns i räntor och aktier. Sammantaget innebär inriktningen på placeringarna att ungefär hälften av tillgångarna placeras med låg risk och den andra halvan med högre risk.

Föreningens kapitalförvaltningsmodell



Kåpan process för hållbarhetsarbete i investeringsverksamheten



Process för hållbarhetsarbete i investeringsverksamheten

Utgångspunkten för Kåpan Pensioners hållbarhetsarbete är ett antal vägledande normer och principer med bred förankring i det svenska samhället baserat på beslut fattade av Sveriges riksdag och regering.

- FN:s Global Compact
- OECD:s riktlinjer för multinationella företag
- Oslo- och Ottawakonventionen
- FN:s principer för ansvarfulla investeringar
- FN:s globala mål – Agenda 2030

Se fördjupning av internationella principer och konventioner på sid. 20.

För att uppnå en hållbar förvaltning i enlighet med dessa riktlinjer arbetar vi både med så kallad normativ screening och positiv screening (betygsmodell) av våra underliggande innehav. Utöver det arbetar vi med dialog och påverkansarbete i syfte att förbättra företag i deras ESG-arbete. I vår förvaltning tas ESG med som en integrerad del av analysen. I vår etikkommitté går vi regelbundet igenom resultat av screening och påverkansarbete och fattar beslut om vi behöver vidta någon åtgärd ur ett hållbarhetsperspektiv.

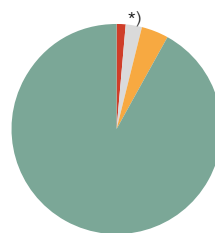
Normativ screening

Föreningen granskar kontinuerligt sitt aktie- och ränteinnehav genom en normativ screening som utvärderar företags efterlevnad av globala normer avseende miljö, mänskliga rättigheter, arbetsvillkor och antikorrupcion. Screening görs även på kontroversiella vapen för anti-personella minor, klustervapen, kärnvapen utanför icke-spridningsavtalet och kemiska/biologiska vapen.

Vi använder oss av ISS-Ethix som extern leverantör för vår normativa screening samt för granskning för kontroversiella vapen. I deras analysverktyg kan vi följa upp våra innehav ur ett normativt perspektiv. ISS-Ethix har en databas med över 20 000 bolag och använder sig av en enkel trafikljusmodell, samt en betygsgradering mellan 1-10, i sin analys- och screeningprocess.

Totalt är endast en procent av Kåpan Pensioners totala noterade aktie- och ränteportfölj per sista december 2017 rödmarkerade, nivå 10, enligt den normativa screeningen samt granskning för kontroversiella vapen. Det motsvarar 33 bolag varav vi har exkluderat ca en tredjedel genom ett så kallat blankningsförfarande. I övrigt följer vi utvecklingen för bolagen och arbetar med aktivt påverkansarbete.

Normativ screening av Kåpan Pensioners totala noterade aktie- och ränteportfölj per sista december 2017



*) grått fält innebär att ISS-Ethix ej har täckning för dessa bolag.

Kåpan Pensioner investerar företrädesvis inom olika så kallade passiva indexfonder vad avser vår globala noterade aktieexponering.

Under 2017 har en av våra breda globala (exklusive tillväxtmarknader) indexfonder förvaltd av State Street Global Advisors (SSGA World SRI ¹⁾ index) ändrat riktlinje till ett ESG-index framtaget av MSCI. Bytet till detta index har inneburit en förbättring av den normativa screeningen. Antalet rödlistade bolag minskade med ca 30 procent från totalt 1,5 procent till dryga 1 procent av fondens totala värde.

Vi har även sålt en av de breda globala emerging markets-fonderna till förmån för en SRI-fond. Antalet rödlistade bolag har i och med detta minskat med 50 procent och utgör nu mindre än 1 procent av den specifika fonden.

¹⁾ SRI står för socially responsible investment

ISS-Ethix betygssystem

Bedömnings-signal	Betyg	Beskrivning
	10.	Respekterar ej internationella normer (verifierad incident)
	9.	Nära förestående kränkning av internationella normer
	8.	Anklagelser om kränkning av internationella normer
	7.	Respekterar ej internationella normer (verifierad incident, pågående åtgärder)
	6.	Anklagelser om kränkning av internationella normer (bristfällig information)
	5.	Under bevakning
	4.	Pågående åtgärder
	3.	Anklagelser ej kopplade till etablerade internationella normer
	2.	Tidigare involvering
	1.	(Inga anklagelser)

Kort beskrivning av vad ISS-Ethix gör

ISS-Ethix arbetar med normbaserad screening och påverkansdialog å investerarens vägnar med bolag som ej respekterar internationella normer:

- Miljö
- Arbetsvillkor
- Mänskliga rättigheter
- Antikorrupcion

Positiv screening – betygsmodell

Utöver normativ screening arbetar Kåpan Pensioner även med en process för positiv screening. Syftet med den positiva screeningen, till skillnad från den normativa screeningen, är att alla bolag betygssätt utifrån hur de hanterar ESG-frågorna. Det innebär att vi som investerare kan arbeta för att lyfta fram bolag med ett högt ESG-betyg. Det är vår bedömning att denna typ av betygsmodell innebär att bolag stimuleras kontinuerligt till att förbättra sig inom ESG, vilket är bättre än att bara uppnå en lägsta nivå för vad som är acceptabelt.

Sedan ett par år tillbaka samarbetar föreningen med MSCI som är en av världens ledande indexleverantörer och som under lång tid har arbetat med analys och utvärdering av miljö- och hållbarhetsbedömningar på bolagsnivå.

Avtalet med MSCI ger föreningen tillgång till den samlade hållbarhetsbedömning som MSCI har genomfört. MSCIs analyser täcker idag drygt 5 700 bolag på aktiesidan där man baserat på sektor gör en bedömning och rankning av olika hållbarhets- och ESG-kriterier (Environmental, Social, Governance).

På miljösidan finns underliggande överväganden inom exempelvis klimatförändring, koldioxidutsläpp, vattenpåverkan, miljöfarliga utsläpp och avfall. Inom den sociala delen gör man bedömningar inom områden såsom arbetsledning, hälsa och säkerhet, produktsäkerhet och kvalitet. Inom företagsstyrning analyseras och bedöms styrelsens sammansättning, lönesättning, ägarskap, redovisning och företagsetik.

Vår kortsiktiga målsättning är att föreningens placeringar skall ha en viktad genomsnittlig rating som ligger över det viktade genomsnittet för de företag som ingår i MSCI, All countries worldindex (MSCI ACWI), vilket vi också har uppnått sedan vi började mätningarna 2015. Över tid är målsättningen att ratingen för de företag som föreningen har direkt och indirekt exponering mot förbättras från dagens nivå.

Vid fjolårets genomlysning av föreningens totala aktieplaceringar fick Kåpan Pensioners aktieportfölj betyget 6,3, vilket är en förbättring jämfört med föregående år. Samtidigt har vår portfölj ett högre betyg än MSCI ACW-index och ett betyg i linje med MSCIs ESG-index.

Den övergripande inriktningen för det fortsatta arbetet är att bidra till och stimulera företag till förbättringar inom områdena hållbarhet och socialt ansvar. Under året har vi utvärderat olika förvaltningsmodeller för att bättre möta våra ESG-kriterier.

Under 2017 har vi därför vidtagit flera åtgärder i syfte att förbättra ESG-arbetet. Vi har bland annat investerat i flera tydliga ESG-fonder för globala aktier. Detta har resulterat i en förbättring av både vår normativa screening och vårt ESG-betyg på hela portföljen.

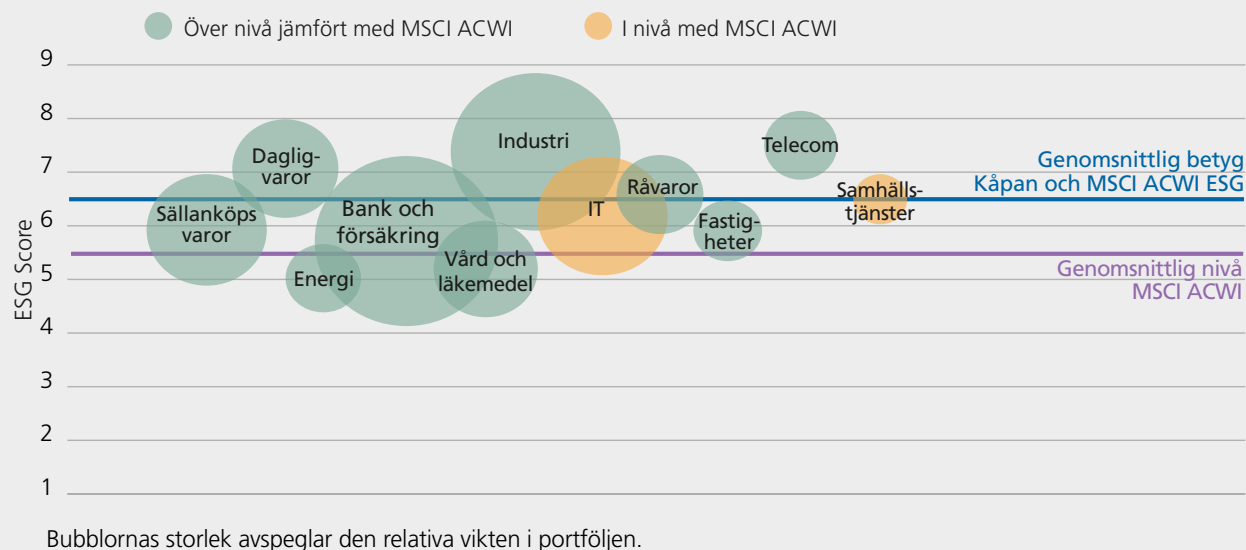
Under 2018 fortsätter arbetet med att se över om vi till större del än tidigare ska direktäga våra globala aktieinnehav, vilket underlättar arbetet med att integrera ESG-analysen i urvalsprocessen.

MSCIs utvärderingsmodell för miljö, socialt ansvar, styrning – ESG-kriterier

Miljö		Socialt ansvar		Styrning
Klimatförändring	Miljöutveckling	Humankapital	Produktsäkerhet	Affärsetik
Utsläpp CO2	Ren teknik	Inhyrning	Kemisk säkerhet	Anti-kartellarbete
Energieffektivitet	Gröna byggnader	Hälsa och säkerhet	Finansiell transparens	Etik och bedrägeri
Säkerhet klimatförändring	Förnybar energi	Utveckling	Hälsa och demografi	Korruption
Produktpåverkan CO2		Arbetsledning	Data och integritet	
		Leverantörskedja	Produktkvalitet	Företagsstyrning
			Ansvar investeringar	Företagsstyrning
Naturresurser	Återvinning	Utveckling		
Biologisk mångfald	Elektronik	Kommunikation		
Miljöpåverkan	Förpackningar	Finansiering		Legal struktur
Råvaruutvinning	Giftutsläpp och avfall	Sjukvård		Finansiell stabilitet
Vattenpåverkan		Hälsa och diet		

MSCI har en niogradig betygsskala som går från 0-9.

Bedömning av föreningens placeringar utifrån ESG-kriterierna inom respektive sektor och dess relativa vikt



Påverkansarbete

För att ha möjlighet att kunna påverka våra innehav i externa fonder ur ett hållbarhetsperspektiv har vi under 2017 utökat och fördjupat vårt samarbete med ISS-Ethix.

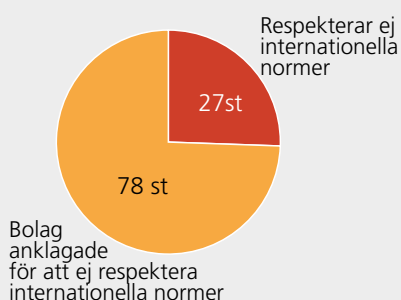
ISS-Ethix utarbetade redan för ca 20 år sedan den metod som de kallar normbaserad screening. Denna metod utvecklades för att klara kraven på objektiv och rättvis genomlysning av bolag över hela världen i alla marknader och branscher med utgångspunkt i internationella normer för miljö, mänskliga rättigheter, arbetsvillkor och korruption. Metoden granskar och analyserar löpande bolagens

efterlevnad av de internationella normerna. ISS-Ethix för dialog med de bolag som är inblandade i situationer där de internationella normerna kränks för vår och andra uppdragsgivares räkning. Genom dialog med bolagen kan ISS-Ethix identifiera hur bolagen tar socialt och miljömässigt ansvar för en specifik problemsituation och även hur bolagen verkar förebyggande för att efterleva relevanta regler, normer och principer för socialt ansvar och miljö.

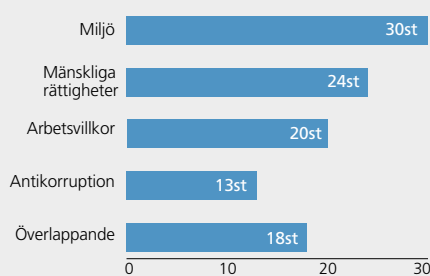
Under 2017 har vi genom ISS-Ethix medverkat i påverkansarbete genom att föra dialoger med 105 bolag.

Kåpan Pensioners påverkansarbete 2017 via ISS-Ethix

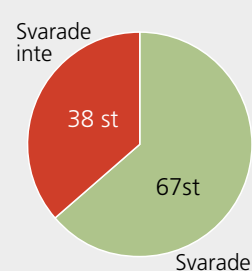
105 förda dialoger 2017



Fördelade på



Av 105 bolag



Exkludering av bolag

Den övergripande inriktningen är att inte göra investeringar i företag som vid upprepade tillfällen överträder principerna för mänskliga rättigheter, arbetsrätt eller miljö angivna i internationellt vedertagna dokument. Vi arbetar därför både med en normativ screening och med en positiv screening av våra innehav, vilka används som beslutsunderlag. I första hand arbetar vi med val av lämpliga ESG-index och val av fondförvaltare som integrerar hållbarhet i sin process. Utöver det arbetar vi med påverkansarbete via dialog med berörda bolag. När vi bedömer att detta inte är tillräckligt väljer vi att helt utesluta vissa bolag.

Föreningen investerar en stor del av sitt utländska aktiekapital i olika typer av fonder eller instrument som baseras på olika former av index. Föreningen har genom olika index och fonder sammantaget indirekta investeringar i cirka 6 000 olika börsnoterade företag med ett investerat belopp om drygt 17 miljarder kronor. De indexrelaterade placeringarna är passiva, vilket innebär att föreningen blir ägare i alla bolag som ingår i indexet. Det medför i praktiken att det indirekt uppstår en viss exponering mot företag som inte uppfyller Kåpan Pensioners hållbarhetskrav.

Målsättningen med att exkludera eller neutralisera indirekta innehav är att uppnå en finansiell situation för föreningen som motsvarar ett beslut att inte investera i företaget. Den metod föreningen har valt innebär att indirekta positioner neutraliseras via en direkt försäljning av motsvarande position som ligger i det indirekta innehavet. Den valda metoden kallas populärt "blankning" och innebär att föreningen tar ett aktivt ställningstagande mot det berörda företaget. Bedömningen är att metoden ger en tydlig signal till företaget, inte minst för att andelen "blankade" aktier i olika företag redovisas i olika sammanhang och bland annat kan ses som en indikator på bristande förtroende.

Vid årsskiftet har föreningen direkta negativa positioner för att neutralisera indirekta innehav vilka inte lever upp till Kåpans hållbarhetsprofil. Processen för blankningar innebär att samla information och analyser från våra leverantörer ISS-Ethix och MSCI, för att därefter utvärdera storleken och kostnaden för att exkludera innehavet. Vi undersöker även exkluderingslistor från andra i branschen, bland andra Etikrådet, Sjunde AP-fonden och Statens pensionsfond utland (Oljefonden). Vi samlas i vår etikkommitté för att utvärdera och fatta beslut om vilka bolag som ska neutraliseras i portföljen.

Process för externa fonder

Kåpan Pensioner har förutom direktägda aktier och passiv indexförvaltning även tillgångar placerade hos aktiva externa fonder. I syfte att kartlägga hur våra externa fonder hanterar ESG-frågor i förvaltningen och i syfte att öka vår kunskap internt i dessa frågor gick föreningen 2016 ut med ett ESG-frågeformulär till alla våra externa fonder, både för noterade och onoterade aktier samt räntor.

Under 2017 påbörjade vi arbetet med att i möten och kontakt med fonderna att som en del i diskussionen utgå från frågeformulären för att få bättre och bredare kunskap om deras hållbarhetsarbete samt för att följa upp vad de har på agendan för att förbättra och utveckla arbetet och ansvaret kring ESG-frågor. Detta arbete kommer att breddas och fördjupas under 2018.

Vid upphandling av nya fonder har föreningen som policy att fråga om förvaltarnas ESG-policy och frågeformuläret används som utgångspunkt för dessa diskussioner.

Vägledande för föreningen är FN:s sex principer för ansvarsfulla investeringar (PRI), varför vi strävar efter att våra externa fonder har undertecknat PRI. Principerna syftar till att stödja investerare att ta hänsyn till och inkludera ESG-aspekter i investeringarna och är idag en global branschstandard för ansvarsfulla investeringar.

Negativa noterade innehav för att neutralisera indirekta innehav i fonder

Negativa innehav	Bedömt värde Mkr
Wal-Mart	-46,2
Boeing	-37,4
Lockheed Martin	-19,5
Freeport McMoran	-14,2
L3 Technologies	-7,3
Motorola Solutions	-5,8
Textron	-5,3
Potash Corp of Saskatchewan	-1,9
Agrium	-1,3

Negativa innehav med ett bedömt värde under 1 miljon kronor redovisas inte.

Ägarfrågor

Syftet med Kåpan Pensioners arbete som investerare är att skapa en långsiktigt stabil och god avkastning åt medlemmarna, inom ramen för gjorda försäkringsåtaganden. Kapitalförvaltningen investerar i en mängd olika verksamheter för att vara diversifierad och därmed minska risken i investeringen. Den stora spridningen av investeringarna innebär att föreningen i regel är en liten investerare i varje enskild verksamhet.

Föreningens begränsade ägarandelar och kravet på en effektiv förvaltning innebär att aktivt deltagande i ägarfrågor i regel inte är aktuellt främst avseende börsnoterade publika företag.

Den av styrelsen beslutade ägarpolicyn anger att Kåpan Pensioner avser att utöva sitt ägarinflytande i noterade bolag på följande sätt:

- att delta på årsstämmor där ägandet överstiger mer än 1 procent av rösterna i bolaget och där utöva den rösträtt som hör till föreningens aktier,
- att noggrant förbereda och förankra föreningens ställningstagande på den aktuella stämman,
- att vid behov delta i valberedningens arbete i de bolag där föreningen är bland de större ägarna.

Men vår ägarstyrning ser olika ut för t ex onoterade innehav inom riskkapital och fastigheter. Inom vissa av dessa investeringar tar vi ett aktivt och stort ägaransvar genom att t ex vara med i fondernas rådgivande kommittéer. I dessa kommittéer har vi som ägare möjlighet att bidra med kunskapsstöd som samtalspartner samt vara rådgivande.

Under 2017 deltog föreningen i två valberedningar, tre styrelser samt i 10 rådgivande kommittéer. En av valberedningarna rör ett börsnoterat bolag. Styrelsens sammansättning i detta bolag har en jämn fördelning mellan kvinnor och män.

Uppdrag inom föreningen 2017

	Antal uppdrag
Styrelser ¹⁾	3
Valberedningar ²⁾	2
Rådgivande kommittéer	10

¹⁾ Inget börsnoterat bolag.

²⁾ Varav ett börsnoterat bolag.

I några enstaka fall har vi fört enskilda dialoger med bolag vi investerat i när det framkommit information eller utifrån händelser som strider mot vår syn på hållbara investeringar. Under 2017 avslutades en drygt ett år lång dialog med en emittent inom ränteförvaltningen. Vi ansåg att informationsgivningen var otydlig och icke transparent efter vad som framkomit om emittenten i media. Dialogen omfattade flera möten var av det sista med Vd för bolaget. Dialogen resulterade i att vi erhöll tillfredställande information och idag anser vi att bolaget är investeringsbart men med något högre risk.

Kåpan Pensioner har
betydande innehav i skog och
mark med en bedömd positiv
klimatpåverkan

Analys av investeringarnas klimatpåverkan

Inriktning för Kåpan Pensioner är att de samlade investeringarna över tid ska vara klimatneutrala. Föreningen har som ett led i detta arbete sedan tio år tillbaka investerat löpande i skogsbruk och mark och har i dagsläget i relation till jämförbara aktörer ett betydande innehav med en bedömd positiv klimatpåverkan vilket kompenserar för de innehav som kan bedömas vara mindre positiva ur ett klimatperspektiv.

Föreningen mäter koldioxidavtrycket på våra noterade aktier. Detta är ett led i det globala arbetet att begränsa klimatförändringar orsakade av av mänskligheten. Koldioxidavtrycket är ett sätt att uttrycka hur stora utsläpp av växthusgaser som bolagen vi har investerat i orsakar. Det finns i dagsläget ett antal företag som redovisar en bedömning av sitt koldioxidavtryck i sin bolagsinformation. Redovisningen måste i många delar kompletteras med olika antaganden eller uppskattningar eftersom den inte är enhetlig, informationen inte alltid är fullständig, alla utsläpp inte inkluderas eller effekten av utsläppsreducering i form av förbättrade produkter inte kommer med.

Föreningen har valt att följa rekommendationen från Svensk Försäkring vid mätning av koldioxidavtrycket. Måttet som används mäter koldioxidavtryck i förhållande till portfölj-företagens intäkter.



Resultatet viktas sedan med föreningens ägarandel i bolagen. Koldioxidintensitet för Kåpan Pensioners noterade aktieportfölj har under 2017, förbättrats med 10 procent räknat i dollar jämfört med föregående år. Jämfört med världsindex (MSCI ACWI) har vår portfölj nästan 30 procent lägre koldioxidutsläpp.

Mått i kronor var portföljens koldioxidintensitet per den sista december 2017 20,8 ton CO₂-ekvivalenter per 1 miljon kronor i intäkter (nettoomsättning), vilket var oförändrat jämfört med föregående år. Kronan stärktes mot dollarn under 2017 med 10 procent, vilket förklarar skillnaden i resultat i dollar kontra kronor.

Nyckeltalet visar en ögonblicksbild av hur aktieportföljens växthusgasutsläpp ser ut. Måttet visar inte heller investeringarnas totala klimatpåverkan. Värdet kommer även att variera i takt med att portföljbolagens utsläpp respektive intäkter förändras, men även då förvaltaren köper eller säljer aktier i portföljen. Även växelkursförändringar påverkar mätningen.

Portföljens
koldioxidavtryck
har förbättrats
med 10 procent

Mått och metod för aktieportföljens koldioxidavtryck

Det redovisade nyckeltalet mäter aktieportföljens koldioxidavtryck i förhållande till portföljbolagens intäkter (nettoomsättning). Det kan ses som ett mått på hur koldioxideffektiva bolagen i aktieportföljen är.

Nyckeltalet visar hur många ton koldioxidekvivalenter (CO₂e) som bolagen i den aktuella portföljen släpper ut per miljon kronor i intäkt. Nyckeltalet redovisas som ton CO₂e /MSEK.

Redovisningen baseras på uppgifter om aktieportföljens innehav och marknadsvärde per den 31 december. Utsläppsmätningarna följer den globala redovisningsstandarden enligt GHG-protokollet och baseras på senast tillgängliga koldioxiddata för direkta (Scope 1) och indirekta utsläpp i samband med förbrukning av energi (Scope 2).

Utsläppen av växthusgaser mäts i termer av koldioxidekvivalenter (CO₂e). Det är en måttenhet som gör det möjligt att mäta olika växthusgaser på samma sätt. Genom att uttrycka utsläppen av en viss växthusgas i CO₂e anges hur mycket koldioxid som skulle krävas för att ge samma klimatpåverkan.

GHG-protokollet (Greenhouse Gas Protocol Corporate Standard) är den vanligaste redovisningsstandarden för att beräkna utsläpp av växthusgaser. Metodiken i GHG-protokollet används av bland andra CDP, Global Reporting Initiative (GRI), WWF:s Climate Savers, EU:s system för utsläppshandel, The Climate Registry (USA) och USA EPA.

Exempel på vårt hållbarhetsarbete 2017

Vi arbetar kontinuerligt med att förbättra vårt hållbarhetsarbete. Vi vill att våra medlemmar och andra intressenter lätt skall kunna följa och uppdatera sig på det arbete vi gör inom hållbarhet och vi började under 2017 att löpande publicera de åtgärder som vi, våra samarbetspartners eller våra förvaltare gör med syfte att förbättra vårt hållbarhetsarbete på vår hemsida, kapan.se



Bild, Sveafastigheter Bostad Neptun

Sveriges första flerbostadshus som uppförs som plusenergihus, vilket innebär att huset producerar mer energi än vad det förbrukar

Kvarteret Neptun blir energiplushus

Som en del av Kåpan Pensioners investering i Sveafastigheter har vi stöttat byggnationen av ett så kallat plusenergihus i Västerås. Det kommer att bli Sveriges första flerbostadshus som uppförs som plusenergihus. Genom energi från 1250 kvm solceller och modern teknologi kan huset ta vara på överskottsvärme vilket innebär att huset producerar mer energi än vad det förbrukar. Kvarteret är ett testkvarter i ett forskningsprojekt i samarbete med KTH. I de 121 lägenheterna ska boende få tillgång till prisvärda hyresbostäder och ett sammanförande grannskap som främjar ett hållbart samhälle.



Bild, Sveafastigheter Bostad Neptun

Solceller täcker
en takyta om
2800 kvm

Solceller i Rinken

Via Svenska Handelsfastigheter har Kåpan Pensioner investerat i en handelsfastighet i Södertälje som satsar på solceller. Anläggningen färdigställdes under september-oktober och täcker en takyta om cirka 2800 kvm. Elproduktionen motsvarar en årlig energiförbrukning om 48 genomsnittsvillor. Därmed är det den största solcellsanläggningen i Södertälje och en av de största i Sverige.



Bild, Bergvik Skog

Förnybar energi i vindkraftsparker

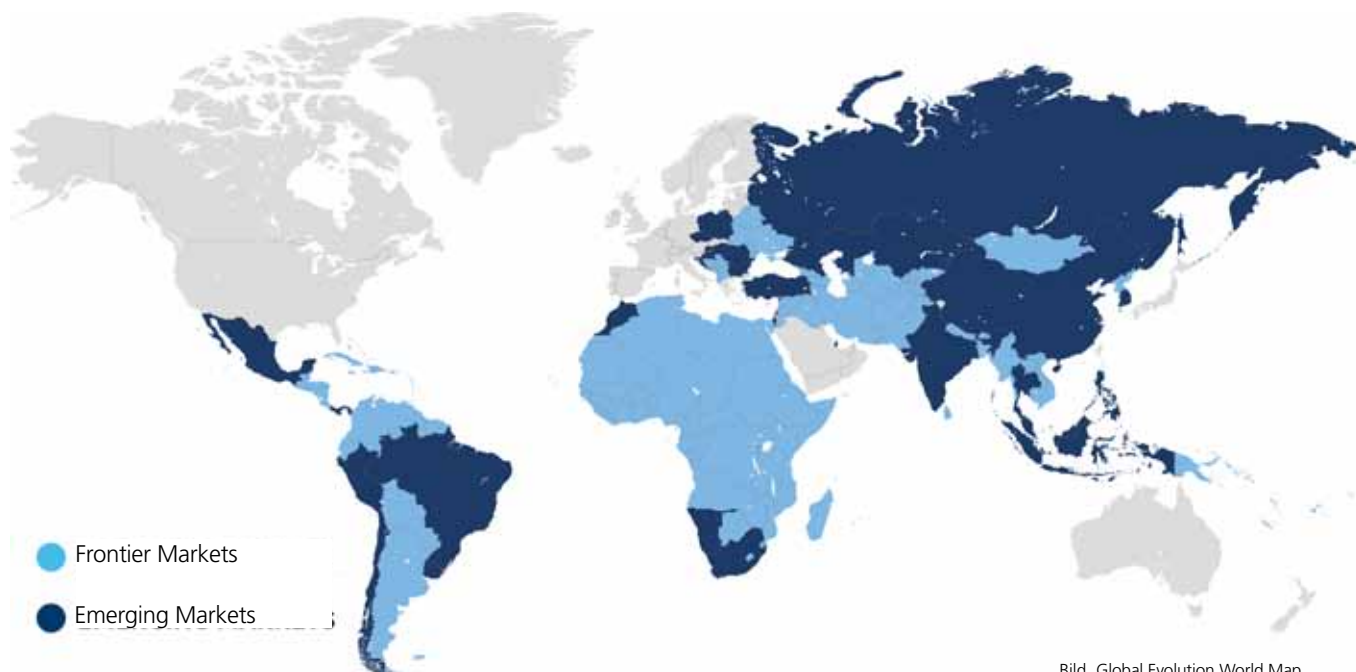
Kåpan Pensioners enskilt största investering är i Bergvik Skog. Vindkraft är ett av deras affärsområden och främjar en hållbar och miljövänlig energikälla. Vinden är den förnybara energikälla som på kort och medellång sikt har störst potential att kraftfullt bidra till omställningen till ett mer förnybart samhälle, både internationellt och i Sverige. Idag finns 112 vindkraftverk i drift på Bergviks mark och drygt 200 st är i en utvecklingsfas. Under tredje kvartalet 2017 färdigställdes projektet Svartnäs utanför Falun med 32 stycken vindkraftverk vilka planeras tas i drift under 2018/2019. I mitten på december 2017 roddes ett annat viktigt projekt i hamn där ytterligare 85 stycken vindkraftverk ska uppföras utanför Ockelbo och Bollnäs. Beslutet att bygga dessa vindkraftverk innebär att Bergvik Skog kommer att nå sitt miljömål om 2 TWh vindkraftproduktion på bolagets mark.

ESG-anpassade aktiefonder

Vi har gjort en stor förflyttning mot en mer ESG-anpassad förvaltning av vår tillväxtmarknadsportfölj. Under fjolåret har vi valt att investera i tre nya tillväxtmarknadsfonder som alla har ESG-kriterier som en integrerad del i sin förvaltningsprocess. Dessa är RBC, Fisher och East Capital. Vi har även flyttat våra investeringar från en renodlad indexfond hos SSGA till en ESG-anpassad indexfond för tillväxtmarknader hos samma förvaltare.

Vi har investerat i Handelsbankens globala (ej tillväxtmarknader) småbolagsfond med tydlig ESG-profil. Vi får på så sätt ett bra komplement till vår övriga globala aktieportfölj genom en ytterligare diversifiering i kombination med en bra hållbarhetsprocess.

Vi har samarbetat med vår största fondleverantör, SSGA, med att förbättra vår ESG-profil för våra indexfonder. Det har bl a resulterat i att vår breda globala (exklusive tillväxtmarknader) aktieindexfond (SSGA World SRI) har ändrat inriktning under året och förvaltas idag utifrån MSCI World Universal ESG index. Indexet är konstruerat utifrån MSCI:s analysmodell där bolag med högre ESG-betyg ges en högre vikt.



Bild, Global Evolution World Map

Global Evolution fick högsta möjliga betyg från UNPRI för sitt åtagande och sin inställning till hållbara investeringar

En hållbar svensk ränteplacering

Inom ränteförvaltningen har vi aktivt ökat vårt innehav i Castellum till maxlimit då bolaget under året bland annat placerat sig som den mest hållbara fastighetsutvecklaren i världen enligt GRESB (Global Real Estate Sustainability Benchmark) studie och ranking.



GRESB (Global Real Estate Sustainability Benchmark) gör varje år en global genomgång av hållbarhetsarbetet i stora fastighetsbolag och – fonder och i årets studie deltog 823 fastighetsbolag världen över. Castellum placerar sig i år som nummer ett – den mest hållbara fastighetsutvecklaren i världen. Dessutom erhåller Castellum, för andra året i rad, utmärkelsen Global Sector Leader vilket innebär att Castellum rankas som etta i världen inom sektorn kontors- och industrilokaler.

Hållbar ränteförvaltning på nya marknader

Sedan år 2010 har Kåpan Pensioner investerat i Global Evolution: en kapitalförvaltare specialiserad på ränteförvaltning i frontier- och utvecklingsmarknader. Bolaget har en lång och framgångsrik bakgrund i segmentet och är kända för sina innovativa processer. Global Evolution engagerar sig i impact investment det vill säga att finansiera lån vilka ger makroekonomisk hållbarhet och främjar produktivitet i fattiga regioner. Det kan vara investeringar för utökad infrastruktur så som elproduktion, vatten, säkerhet, transport men även skolsystem och bostäder. Miljö-, social- och styrningsrelaterade (ESG) faktorer är inkompleterade i Global Evolutions investeringsprocess genom olika modeller och ratingsystem.

I augusti annonserades att Global Evolution, bland 681 globala förvaltare, fick högsta möjliga betyg från UNPRI för sitt åtagande och sin inställning till hållbara investeringar. Betyget är ett kvitto på att deras arbete är i linje med FN:s målsättningar. Kåpan Pensioner anser att Global Evolution är en möjlighet att främja hållbarhetsarbete på en global nivå. Genom Global Evolution kan Kåpan Pensioner stödja engagemang och utvecklingsprojekt vilka har god potential att bidra till långsiktig global hållbarhet.

Sammanfattning av hållbarhetsarbetet i investeringsverksamheten

Den metod föreningen har valt, att kombinera ett både positivt och negativt urval, uppnår målsättningen om en god etisk nivå på placeringarna med utgångspunkt i av statsmakterna fattade beslut och organisationens resurser. Metoden stimulerar en process som innebär kontinuerlig förbättring och som kan upprätthållas inom ramen för den övergripande målsättningen om en god avkastning, till en låg kostnad för investeringsverksamheten som helhet.

FÖRDJUPNING

Internationella principer och konventioner

Grunden för Kåpan Pensioners förvaltning utgörs av placeringspolicyn som reglerar de etiska ramarna för kapitalförvaltningen och utgår från etiska normer och principer med bred förankring i det svenska samhället.

Vägledande för förvaltningen är principerna i de internationella konventionerna. Dessa principer har under senare år fått en större betydelse allt eftersom fokus på hållbarhet har ökat i hela samhället och även bland finansmarknadens aktörer.

FN har varit ledande i många av de grundläggande principer som tagits fram som utgångspunkt för företag och samhällets aktörer. 1999 bildades FN:s Global Compact för företag. Idag är över 12 000 bolag medlemmar i FN:s Global Compact. En motsvarande intresseförening på initiativ av FN

bildades 2005 för finansmarknadens aktörer, kallat UNPRI, vilket står för FN:s principer för ansvarsfulla investeringar. Idag är över 1 750 finansiella aktörer från över 50 länder anslutna till UNPRI.

Ett ökat fokus på hållbarhet har också aktualiserats i och med att FN:s 17 nya globala mål för hållbar utveckling antogs av världens ledare 2015, Agenda 2030. De övergripande målen är att avskaffa extrem fattigdom, att minska ojämlikheter och orättvisor i världen och att lösa klimatkrisen.

FN:s Global Compact:

Innefattar principer kring mänskliga rättigheter, arbetsrättsliga frågor, miljö och korruption riktad mot företag. Tio stycken principer har tagits fram baserat på FNs deklaration om mänskliga rättigheter, ILOs grundläggande konventioner om mänskliga rättigheter i arbetslivet, Rio-deklarationen samt FNs konvention om korruption.

FN:s principer för ansvarsfulla investeringar (UNPRI):

Sex stycken principer för att främja ansvarsfulla investeringar. Syftar till att öka bolags och aktörers ansvarsfulla agerande inom etik- och miljö.

Global Compacts 10 principer

Mänskliga rättigheter

1. Stödja och respektera internationella mänskliga rättigheter inom sfären för företagens inflytande.
2. Försäkra att deras egna företag inte är inblandade i kränkningar av mänskliga rättigheter.

Arbetsrätt

3. Upprätthålla föreningsfrihet och erkänna rätten till kollektiva förhandlingar.
4. Eliminera alla former av tvångsarbete.
5. Avskaffa barnarbete.
6. Avskaffa diskriminering vad gäller rekrytering och arbetsuppgifter.

Miljö

7. Stödja förebyggande åtgärder för att motverka miljöproblem.
8. Ta initiativ för att stärka ett större miljömedvetande.
9. Uppmuntra utvecklandet av miljövänlig teknik.

Motverka korruption

10. Företag ska arbeta mot alla former av korruption, inklusive utpressning och mutor.

PRI:s sex principer för ansvarsfulla investeringar

1. Vi ska beakta miljö-, samhälls- och ägarstyrningsaspekter i våra investeringsanalyser och placeringsbeslut.
2. Vi ska vara aktiva ägare och införliva miljö-, samhälls- och ägarstyrningsaspekter i våra riktlinjer och i vårt arbete.
3. Vi ska verka för en större öppenhet kring miljö- och samhällsfrågor samt ägarstyrning hos de företag som vi placerar i.
4. Vi ska aktivt verka för att dessa principer följs i finansbranschen.
5. Vi ska samarbeta för att följa principerna så effektivt som möjligt.
6. Vi ska redovisa vad vi gör och hur långt vi har nått i vårt arbete med att följa principerna.

FN:s globala mål för hållbar utveckling – Agenda 2030

De globala målen och Agenda 2030 syftar till att utrota fattigdom och hunger, förverkliga de mänskliga rättigheterna för alla, uppnå jämställdhet samt säkerställa ett varaktigt skydd för planeten och dess naturresurser. De globala målen är integrerade och balanserar de tre dimensionerna av hållbar utveckling: den ekonomiska, den sociala och den miljömässiga.

OECD:s riktlinjer för multinationella företag:

Gemensamma rekommendationer till företag från 40 regeringar. Rekommendationerna är delvis överlappande med FNs Global Compact, men inkluderar även aspekter på hur företagen bör hantera informationsgivning, konsumentintressen, vetenskap och teknik, konkurrens och beskattning.

Oslo- och Ottawakonventionen:

Totalförbjuder användning, lagring, produktion, och överföring av antipersonella minor (truppmminor). Den innehåller också bestämmelser om förstöring av truppmminor, minröjning och bistånd till minornas offer.

FNs globala mål



Ytterligare konventioner som Sverige ställer sig bakom inkluderar kontroversiella vapen.

Kontroversiella vapen:

- **Klustervapen** – Konventionen mot klustervapen (CCM) förbjuder användning, tillverkning, lagring och överföring av klustervapen.
- **Kemvapen** – Kemvapenkonventionen (CWC) innebär förbud mot utveckling, tillverkning, lagring och användning av kemiska vapen.
- **Biologiska vapen** – Konventionen om förbud mot toxiska och biologiska vapen (BTWC) syftar till att hindra utveckling, tillverkning och lagring av biologiska vapen.



Hållbarhet – Organisation

Hållbarhetsarbetet inom den löpande verksamheten

Kåpan Pensioner har över 800 000 medlemmar och har därmed ett stort ansvar att kommunicera och informera om den pension och det pensionssparande medlemmarna har i föreningen.

För att underlätta för medlemmarna och effektivisera bland annat medlemskommunikationen samarbetar Kåpan Pensioner och SPV sedan starten av föreningen. Samarbetet innebär att medlemmarna vänder sig till den gemensamma kundtjänsten som SPV ansvarar för, där de kan få information och sköta sina försäkringsärenden inom samtliga områden i sin statliga tjänstepension.

För att underlätta överblicken för medlemmarna över hela sitt pensionssparande samarbetar Kåpan Pensioner med organisationen Min Pension, där personens hela pensions-sparande redovisas oavsett om det är allmän pension, tjänstepension eller privat pensionssparande.

Information till medlemmarna

Pensionssparande i Kåpan Pensioner är en obligatorisk del i pensionsavtalen på det statliga avtalsområdet. Erfarenheten är att många av medlemmarna har ett lågt intresse för sitt pensionssparande fram till dess att det är dags att gå i pension vilket ställer särskilda krav på information och saktighet. Det innebär att föreningen inte enbart kan förlita sig på att medlemmarna aktivt söker information. Inriktningen är därför att tillhandahålla komplett information via webbplats, kundtjänst, samt riktade utskick till medlemmarna en gång per år. Föreningen lägger inte resurser på varumärkesarbete eller merförsäljning. Utskick samordnas så långt det är möjligt med SPV för att minska användningen av papper och transporter. Totalt för verksamhetsåret 2017 har föreningen skickat ca 895 893 försändelser med en total vikt om närmare 29 307 kg. Det innebär ca 35 gram per medlem. Antal utskickade försändelser under 2017 var i nivå med 2016. Det nya pensionsavtalet, PA16, som infördes i januari 2016 påverkade mängden utskick genom att information om avtalet gick ut till nya medlemmar. Dessutom skickades information om att den nya försäkringsprodukten Kåpan Flex infördes 2017. Den långsiktiga målsättningen är en volym om ca 20 gram per medlem, baserat på en strategisk inriktning som innebär en försändelse per år per medlem samt utskickad information om försäkringsvillkor m.m. till nya medlemmar.

Uppföljning av medlemsinformation

Inom ramen för samarbetet med SPV genomförs löpande undersökningar för att förbättra service och information. Inom ramen för medlemmarnas kontakter med kundtjänst utvärderas olika frågor och behovet av förbättrad information. Undersökningen genomförs utifrån den samordnade kundtjänstfunktionen och bildar underlag för både SPVs och föreningens fortsatta förbättringsarbete.

Pensionärer är något nöjdare med SPV än ifjol. Män och kvinnor är lika nöjda och nivån bedöms vara väl godkänd. Jämförelse mellan åren försvåras dock av vissa metodförändringar. Tidigare år har vi vänt oss till pensionärer i alla åldrar. Under 2017 valde vi att begränsa undersökningen till pensionärer upp till 75 år. I år kontaktades pensionärerna via sms istället för som tidigare genom uppringning.

Anställda är mindre nöjda med SPV än vad pensionärer är. I år kontaktades anställda via deras arbetsgivare, som SPV valt ut. På grund av vald undersökningsmetod går det inte att statistiskt säkerställa skillnaden i resultatet mellan åren.

Några slutsatser från SPV:

- De anställda har låg kännedom om de förmåner som är kopplade till tjänstepension från sin statliga anställning. Kännedomen har dock förbättrats från föregående år.

En stor andel har dessutom låg kännedom om var de kan finna mer information.

- I gruppen anställda ger män genomgående högre omdömen om SPV än kvinnor. Undantaget är upplevelsen av tillgång till information om tjänstepensionen på sin arbetsplats. Män upplever sig vara något mer engagerade än kvinnor och har även något högre förtroende för SPV än vad kvinnor generellt har.

Nöjd kund index 2017

Pensionärer	69
Anställda	50

Utöver undersökningar mäts antalet samtal till kundtjänsten. Det ger på en övergripande nivå en indikation på behovet av kompletterande information och brister i den lämnade informationen.

Antalet samtal till kundtjänst ökade 2017 till 99 727 st från 83 168 st vilket framför allt påverkats av att SPV bytte bank under 2017. Antalet besökare på SPVs hemsida och minpension.se har också ökat under året, vilket också medfört att antal samtal ökat.

Endast drygt
en försändelse per
medlem och år

Inriktningen är att kontinuerligt förbättra informationen och kunskapen om inte bara pensionsavtalet på det statliga området utan även pensionssystemet som helhet. Föreningen verkar för att en allt högre andel av informationen samlas på minpension.se.

Utsläpp från tjänsteresor

Kåpan Pensioner har som litet tjänsteföretag med få anställda inga direkta utsläpp av betydande storlek. Föreningens största klimatrelaterade utsläpp sker vid tjänsteresor. Tjänsteresor för att besöka verksamheter är ett sätt att få bättre förståelse för deras förutsättningar. Som ägare har vi en naturlig plattform för att utöver lönsamhet och värdeutveckling även ställa krav på deras arbete med miljö, mänskliga rättigheter, antikorruption och affärsetik. Kåpan Pensioners resepolicy reglerar resandet för de anställda.

En tjänsteresa, val av färdväg och transportmedel ska utgå ifrån en avvägning mellan kostnadseffektivitet och den miljöpåverkan resan utgör. Tågresor är att föredra framför flyg, då det är ett mer klimateffektivt resesätt, särskilt för restider under 4 timmar. Flygresor görs, om inte särskilda skäl finns, i ekonomiklass, eftersom det innebär en bättre resursanvändning. Detta gäller även resor utanför Europa. Inriktningen för föreningens tjänstebilar är att dessa före år 2020 skall vara utsläppsfria eller uppfylla kraven för supermiljöbilar. En förutsättning är dock att nödvändig infrastruktur finns uppbyggd och tillgänglig för den enskilde medarbetaren.

Kompetensutveckling och jämställdhet

Kåpan Pensioner har 14 anställda. Det innebär att engagerade och kunniga medarbetare är avgörande för att Kåpan Pensioner ska kunna bedriva sin verksamhet. Jämställdhet är ett självklart och grundläggande förhållande. Det är samtidigt viktigt att samtliga bedömningar sker utifrån sakliga skäl och inom ramen för i första hand kompetens och lämplighet. Rekrytering och kompetensutveckling sker med utgångspunkt i att prioriteringar görs med jämställdhet och likabehandling som en grundläggande värdering.

Kåpan Pensioner har en jämn könsfördelning i styrelse och i organisationen. Även inom de olika kompetensområdena inom organisationen är könsfördelningen jämn. Föreningens överstyrelse utses av parterna på det statliga avtalsområdet.

Inriktningen är att Kåpan Pensioner ska vara en förening helt utan diskriminering och som verkar för att alla anställda ska ha lika rättigheter och utvecklingsmöjligheter. Vi jobbar aktivt med den interna kulturen för att ta till vara på olikheter och dess positiva kraft. Organisationens begränsade storlek innebär att en fullständig redovisning enligt Global Reporting Initiative (GRI) bedöms innebära integritetsproblem vilket innebär att enbart en begränsad redovisning görs av jämställdheten i organisationen.

SWESIF

Kåpan Pensioner är medlem i SWESIF, Sveriges forum för hållbara investeringar. Det är ett sätt att lära sig mer och att följa utvecklingen med hållbarhetsarbete i branschen samt att engagera sig i opinionsbildning kring hållbarhetsfrågor. Vi har medverkat vid flertalet seminarier där hållbarhet har diskuterats.

Leverantörer

Föreningens huvudleverantör, SPV, är en myndighet som lyder under Sveriges riksdag och regering. Kåpan Pensioner verkar för att myndigheten använder sina resurser på bästa sätt inom ramen för gällande regelverk.

Leverantörer av IT-tjänster till verksamheten ansvarar för att drift och underhåll sker resurseffektivt och att använd hårdvara återvinns enligt gällande regelverk och ingångna avtal.

Kåpan Pensioner sitter i hyrda kontorslokaler i Stockholm. Hyresvärdens ansvarsarbete handlar om att ta långsiktigt ansvar miljömässigt och socialt samt för den ekonomiska utvecklingen. Hållbarhetsarbetet handlar även om att skapa flexibla och bra arbetsmiljöer, att hela tiden se över befintliga klimatsystem, byta till lågenergibelysning, välja grön el, skapa utrymmen för sopsortering, installera elbilsladare i garagen och erbjuda cykelgarage till hyresgästerna. Föreningen deltar i hyresvärdens hållbarhetsarbete genom att följa och delta i de aktiviteter som hyresvärden erbjuder samt att aktivt påverka med egna förbättringsförslag.

Som ett led i det fortsatta hållbarhetsarbetet utvärderar föreningen möjligheterna att införa en uppförandekod för sina större leverantörer. Uppförandekoden skulle innebära att de skall acceptera och agera enligt grundprinciperna i FN:s Global Compact. Kraven måste dock ställas i relation till storleken på den aktuella leverantörens organisation och resurser. SPV är som myndighet och största leverantör redan bunden till de konventioner Sveriges riksdag och regering ratificerat.

Sammanfattning av hållbarhetsarbetet inom den löpande verksamheten

Föreningens egen organisation är liten, vilket innebär en begränsad direkt påverkan för helheten i hållbarhetsperspektivet. Störst påverkan har föreningens behov av information om verksamheten och individens sparande. En stor del av medlemmarna söker inte aktivt information om sin pension. Målsättningen är att samtliga medlemmar ska få en bra och kortfattad skriftlig information om sitt pensionssparande minst en gång per år. Sammantaget är bedömningen att föreningen bedriver den löpande verksamheten på ett resurseffektivt sätt och inriktningen är att försöka hitta en långsiktig balans mellan kraven på god information och den miljöpåverkan distribution av pappersutskick alltid innebär.

Regelverk och styrning – grunden för verksamhetens hållbarhetsarbete

Kåpan Pensioners hållbarhetsarbete utgår från föreningens stadgar och av styrelsen fastställd strategisk inriktning. Den inriktning som gäller för föreningen anges i placeringsriktlinjer, försäkringstekniska riktlinjer och regler för riskhantering som beslutas av styrelsen. VD har det operativa ansvaret för att hållbarhetsarbetet genomförs i praktiken och omfattar hela verksamheten.

Hållbarhetsarbetet en integrerad del i organisationen

Kåpan Pensioners viktigaste bidrag till ett hållbart samhälle är att leverera en trygg pension till lägsta möjliga kostnad. Föreningen tillhör medlemmarna och allt överskott går tillbaka till medlemmarna i form av högre pension. Kåpan Pensioners styrelse är ytterst ansvarig för föreningens verksamhet där hållbarhetsarbetet är en integrerad del.

VD ansvarar för att operativt genomföra den strategiska plan och de mål styrelsen beslutat om. Hållbarhetsarbetet är indelat i tre områden; försäkring, investeringar och organisation. Hållbarhetsarbetet styrs av styrelsens beslutade strategi och mål samt de regler som gäller för verksamheten. Samtliga anställda ansvarar för att hållbarhetsarbetet genomförs som en integrerad del i den dagliga verksamheten och finns närvarande i alla beslut som tas. Det är av yttersta vikt att verksamheten bedrivs på ett sådant sätt att medlemmarnas förtroende för Kåpan Pensioner upprätthålls och att verksamheten anses sund och ansvarstagande.

Kåpan Pensioners viktigaste bidrag till ett hållbart samhälle är att leverera en trygg pension till lägsta möjliga kostnad.

Kåpan Pensioner följer gällande lagar och föreskrifter om penningtvätt och har även interna regler som förtydligar arbetet med att förhindra att verksamheten utnyttjas för penningtvätt och finansiering av terrorism.

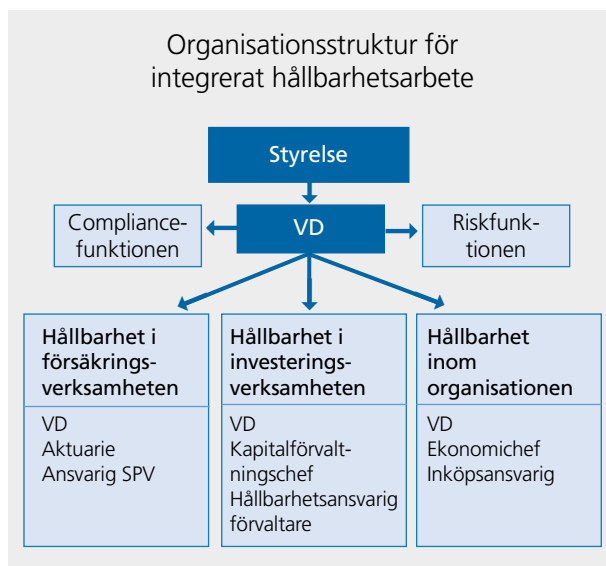
Överstyrelse

Kåpan Pensioners högsta beslutande organ är överstyrelsen. Överstyrelsen består av trettio ledamöter och lika många personliga suppleanter. Ledamöterna utses av arbetsmarknadens parter inom det statliga området, varav hälften utses av Arbetsgivarverket och hälften av de fackliga organisationerna.

Det betyder att överstyrelsen till lika delar representerar arbetsgivarna och de fackliga organisationernas medlemmar. Medlem i överstyrelsen måste vara medlem i föreningen.

Styrelse

Överstyrelsen utser Kåpan Pensioners styrelse, som leder den operativa verksamheten. Styrelsen består av sex ledamöter och lika många personliga suppleanter. Även här utses hälften av ledamöterna av arbetstagsidan och andra hälften av Arbetsgivarverket. Samma person kan inte sitta i både överstyrelsen och styrelsen. Mandattiden för bägge styrelser är ett år med möjlighet till omval.



Lagar och regler

Kåpan Pensioner är en självständig juridisk person i form av en understödsförening, vilket är en särskild form av ekonomisk förening. Verksamheten regleras av ett antal lagar beslutade av riksdagen, bland annat Lagen om understödsföreningar ¹⁾ och Lagen om ekonomiska föreningar samt en stor mängd föreskrifter och allmänna råd utfärdade av Finansinspektionen. Regleringen tar sin utgångspunkt i det tjänstepensionsdirektiv som beslutats på EU-nivå.

Föreningens verksamhet styrs av stadgarna som beslutas av föreningens överstyrelse. I stadgarna anges de grundläggande villkoren för verksamheten och de begränsningar som gäller.

Försäkringsvillkoren utgår ifrån villkoren i gällande kollektivavtal och stadgar. Stadgarna finns på föreningens webbplats och information om gällande pensionsavtal på arbetsgivarverket.se eller på någon av de fackliga organisationernas webbplatser.

För att säkerställa att samtliga beräkningar är rätt och att villkoren i alla våra försäkringar följs på ett korrekt sätt har föreningen en aktuarie. Aktuarien har ett självständigt ansvar gentemot styrelsen och Finansinspektionen och ansvarar bland annat för att räkna ut värdet på pensionskapital och utbetalningar av pension. Aktuarien arbetar med utgångspunkt i föreningens försäkringstekniska riktlinjer som beslutas av styrelsen.

¹⁾ Lagen (1972:262) om understödsföreningar upphävdes vid ikraftträdandet av försäkringsrörelselagen (2010:2043) den 1 april 2011. Enligt lagen om införande av försäkringsrörelselagen (2010:2044) fick understödsföreningar fortsätta att bedriva sin verksamhet till utgången av 2014. Härefter har övergångstiden förlängts till 30 juni 2019.

Föreningens verksamhet granskas löpande av den interna kontrollfunktionen som gör riskbedömningar och särskilda analyser som presenteras för styrelsen. Därutöver utser överstyrelsen externa revisorer som granskar förvaltningen och säkerställer att föreningen följer gällande redovisningsregler. Revisorerna presenterar varje år resultatet av sin granskning för överstyrelsen. Finansinspektionen ansvarar för tillsynen av verksamheten.

Kåpan Pensioner har ett ansvar gentemot medlemmar, myndigheter och anställda samt övriga intressenter att följa gällande regelverk. Avsteg eller brott mot gällande regelverk skall incidentrapporteras och en bedömning av risker och relefterlevnad rapporteras löpande till styrelsen.

Intressenter

Kåpan Pensioners viktigaste intressenter är föreningens medlemmar och kollektivavtalsparter på det statliga området, i första hand Kåpan Pensioners grundare Arbetsgivarverket, OFR/S, P, O, Saco-S, och Seko.

Kåpan Pensioners stadgar reglerar verksamheten och styrelsens sammansättning. Enskilda medlemmar som vill påverka föreningens verksamhet och inriktning kan kontakta sitt lokala fackliga ombud, det centrala fackliga kansliet eller någon av medlemmarna i överstyrelsen och framföra sina synpunkter. Även arbetsgivarna inom det statliga avtalsområdet kan påverka verksamheten genom att kontakta sina representanter i överstyrelsen.

Medarbetarna är en annan intressentgrupp som tillsammans med leverantörerna bidrar till att utveckla verksamheten. Löpande förädling och förbättring är en förutsättning för en långsiktigt positiv utveckling av verksamheten.



Kåpan Pensioner står under Finansinspektionens tillsyn och betalar bl.a. avkastningsskatt till Skattemyndigheten vilket innebär att dessa myndigheter och statsmakterna som beslutar om regelverk är betydelsefulla intressenter.

Sammantaget ger intressentdialogen en bra grund för styrelsens arbete med att fatta strategiska beslut.

Föreningens sammantagna långsiktiga värdeskapande

Det värdeskapande föreningen bidrar med är en långsiktigt positiv avkastning på föreningens investeringar i kombination med en sjunkande kostnadsnivå till följd av en hög effektivitet i verksamheten. De största faktiska kostnaderna som påverkar pensionsutbetalningarna är avkastningsskatten och kostnader för kapital- och försäkringsförvaltningen. Till skillnad från många andra aktörer på pensionsområdet har föreningen marginella kostnader för marknadsföring.

Verksamheten har inget annat syfte än att skapa värde för sina medlemmar. Kostnader som inte bidrar positivt till målsättningen bör undvikas, även om de kan bidra till arbetstillfällena och välfärd i övriga delar av samhället, men det ligger utanför uppgiften som är att fullgöra uppdraget på bästa möjliga sätt i förhållande till medlemmarna.

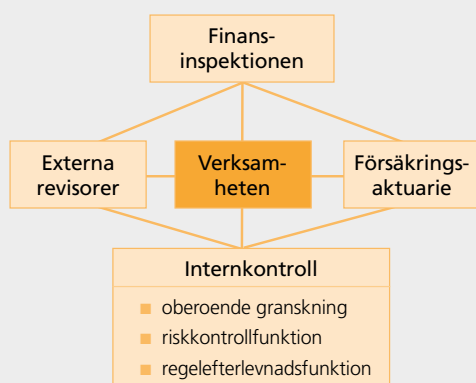
Om hållbarhetsredovisningen

Kåpan Pensioner försäkringsförening är en understödsförening som bedriver pensionsförsäkringsverksamhet. Medlem i föreningen är och kan endast vara personer som omfattas eller har omfattats av ett pensionsavtal inom det statliga avtalsområdet. Denna redovisning omfattar samtlig verksamhet inom föreningen. Årets rapport har inte granskats av oberoende revisorer.

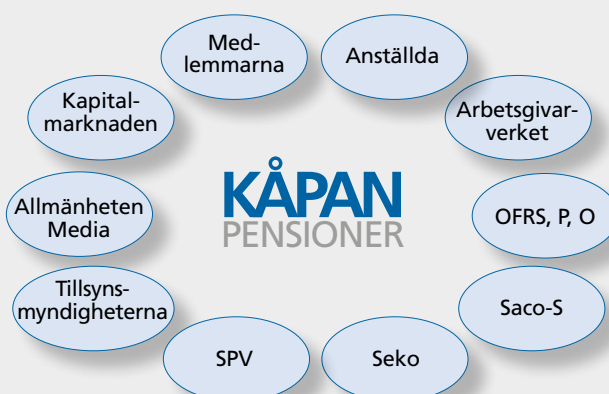
Denna hållbarhetsredovisning följer inte fullt ut regelverket i Global Reporting Initiative G4 (GRI G4) men sammanfattar föreningens hållbarhetsarbete. Föreningens verksamhet är begränsad och bygger på en avgränsad krets medlemmar och endast en försäkringsprodukt. Utvecklingen av regelverk, riktlinjer, anvisningar och andra styrdokument är i regel anpassade för att reglera verksamheter i omfattande globala och kommersiella koncerner och den s.k. proportionalitetsprincipen är många gånger svår att tillämpa för föreningens intressenter. Föreningen arbetar kontinuerligt med att analysera förutsättningarna för en liten effektiv organisation, som föreningens, att fullt ut anpassa sig till GRI G4. Vidare följer föreningen arbetet med ett införande av en svensk lagreglering av hållbarhetsredovisningar och därefter följande eventuella nya riktlinjer.

Denna hållbarhetsredovisning har godkänts av Kåpan Pensioners styrelse.

Kontroll och tillsyn



Intressentmodell



INNEHÅV/SFÖRTECKNING

per den 31 december 2017



Obligationer och andra räntebärande värdepapper

Bedömt värde, Mkr		Bedömt värde, Mkr	
SEB Bolån 2021-12-15	2 884	Spintab 2020-12-01	165
Nordea Hypotek 2021-05-19	2 734	Hexagon 2020-09-17	161
Stadshypotek 2021-12-15	2 347	Kinnevik 2020-05-29	160
Stadshypotek 2021-03-17	2 315	Husqvarna B 2021-05-03	157
Spintab 2021-09-15	2 168	Stena Metall 2018-02-27	156
Nordea Hypotek 2022-04-08	1 774	Fortumvärme 2020-09-17	153
Stadshypotek 2022-09-21	1 605	NIBE 2018-03-05	151
Spintab 2022-06-15	1 572	Ellevio 2018-02-28	150
Länsförsäkringar Hypotek 2021-09-15	1 071	Wallenstam 2020-11-23	139
Spintab 2020-12-16	902	Sparbanken Skåne 2018-03-12	138
Spintab2023-03-15	508	Sandvik 2021-01-14	132
Landshypotek 2022-10-14	500	Sveaskog 2021-03-01	130
Landshypotek 2022-05-09	426	Scania 2018-03-16	127
Vasakronan 2021-12-15	420	SBAB 2018-03-12	126
DNB Bank 2018-02-28	404	LeasePlan 2020-09-10	124
Hufvudstaden AB 2021-12-08	403	Willhelm 2018-02-01	121
Nordea 2020-09-17	362	Vasakronan 2018-02-27	120
Rikshem 2020-11-18	360	Länsförsäkringar Bank 2018-01-26	120
Saab 2022-09-28	277	Telia 2023-11-08	117
Tele2 2018-02-12	263	Sandvik 2021-10-11	111
SBAB 2022-06-15	259	Castellum 2018-01-15	110
Vasakronan 2020-10-22	257	Länsförsäkringar Hypotek 2024-07-10	109
Danske Bank 2020-08-05	256	Billerud 2018-02-21	109
Vasakronan 2021-10-11	250	Sveaskog 2020-01-22	108
Danske Bank 2019-06-05	241	Volvo 2020-06-10	108
Vattenfall 2022-11-01	239	Sveaskog 2018-01-22	107
Vasakronan 2020-11-10	231	Volvo 2019-04-15	105
Danske Bank 2023-12-08	226	Landshypotek 2025-12-09	105
LKAB 2019-12-09	223	Hufvudstaden AB 2022-08-24	104
SBAB 2021-01-27	223	Volvofinans 2018-03-29	102
TVO Power Co 2019-10-30	218	Castellum 2018-03-01	102
SBAB 2022-06-08	215	Volvofinans 2018-03-22	102
Swedavia 2019-10-02	212	Hemsö 2019-10-21	102
Scania 2018-03-06	210	Hemsö 2018-03-16	102
Hemsö 2022-10-26	209	DNB Bank 2020-05-26	102
BMW 2020-10-06	207	Jernhusen 2018-03-19	101
SBAB 2021-03-17	206	Jernhusen 2018-01-25	101
SBAB 2021-04-19	206	Volvofinans 2018-03-27	101
Länsförsäkringar Bank 2021-05-18	206	Billerud 2018-03-08	100
Volvofinans 2020-11-27	205	NIBE 2018-02-28	100
Länsförsäkringar Bank 2018-02-17	205	Banco Santander 2018-03-14	100
Willhelm 2020-01-27	204	Volvofinans 2022-11-09	100
Svensk Hypotekspension 2020-01-27	203	Akademiska hus 2018-03-21	99
Länsförsäkringar Bank 2021-01-27	201	Castellum 2024-09-20	98
Statnett 2018-02-15	198	General Electric 2018-03-08	98
Leaseplan 2022-01-26	195	Jyske Bank 2021-05-19	97
Fortumvärme 2022-05-18	177	Jyske Bank 2018-02-19	96
Vasakronan 2021-11-15	174	TVO Power Co 2023-01-13	94
Sveaskog 2021-07-12	167	Billerud 2022-02-21	88

Ränterelaterade fonder

	Bedömt värde, Mkr
Tele2 2018-03-16	87
Akelius 2021-10-04	86
Ikano Bostad 2019-03-25	84
Telia 2019-12-04	81
Hexagon 2019-11-26	79
Danske Bank 2018-03-05	78
Elekta 2020-03-26	77
Volvofinans 2018-01-25	76
Willhem 2018-01-18	76
Husqvarna B 2018-03-01	75
Municipality Finance 2022-04-01	74
Balder 2018-02-21	73
Fastpartner 2018-03-21	69
Arla Foods 2019-05-28	68
Hufvudstaden AB 2022-02-21	65
Sveaskog 2023-10-30	63
Sveaskog 2024-03-06	59
Länsförsäkringar Hypotek 2022-09-21	54
Saab 2019-12-12	52
Öresund 2018-02-27	51
Castellum 2020-09-17	51
Saab 2018-03-12	51
Hexagon 2018-02-26	51
NIBE 2021-06-21	50
ICA Gruppen AB 2019-06-17	47
Vasakronan 2018-01-18	42
Sagax 2018-04-16	41
Klövern 2018-03-05	40
Husqvarna B 2018-02-05	31
Leaseplan 2019-04-05	31
Vasakronan 2019-07-08	27
TVO Power Co 2018-03-19	25
Jyske Bank 2018-03-16	22
Scania 2020-03-16	10

	Bedömt värde, Mkr
Aktia EMD Frontier Fund	294
Wellington ELD Fund	276
Danske/Symphony US Loans	256
Napier Park European Credit Opportunities Fund	229
GAM MB Local EMD	214
M&G Loan Fund European	213
Nordea International High Yield Bond Fund	205
Global Evolution Frontier Markets	189
ICG Total Credit Fund	170
Tetragon CLO Equity Fund II LP	163
Deutsche Bank CLN Trafin 2015-1	161
Cheyne Total Return Credit Fund	132
Mercer Global High Yield Bond Fund, M-4	119
Edelweiss Credit Fund II	114
Guggenheim US Loan Fund	82
Highland Credit Opportunities Fund Ltd	12

Noterade aktier

	Bedömt värde, Mkr
Nordea	1 088
Hemfosa Fastigheter	905
Investor	782
Volvo	773
H&M	640
Atlas Copco	581
Svenska Handelsbanken	577
Swedbank	552
Atlas Copco	546
SEB	544
Sandvik	506
Assa Abloy	503
Telia	470
Ericsson	447
Essity	431
Hexagon	382
ABB	363
Electrolux	215
AstraZeneca	208
SKF	208
Boliden	208
Autoliv	204
Alfa Laval	200
Skanska	187
ICA Gruppen	179
Lundin Petroleum	173
Securitas	168
Kinnevik	164
Swedish Match	162

	Bedömt värde, Mkr
Tele2	156
SCA	145
Millicom	139
Castellum	135
Volvo	127
Trelleborg	124
Saab	118
Kindred Group	109
Intrum Justitia	108
Axfood	95
SSAB	89
Balder	83
Husqvarna	82
Swedish Orphan Biovitrum	79
Billerud Korsnäs	77
Fabege	76
Hexpol	72
Holmen	70
Getinge	66
Elekta	66
Modern Times Group	55
Industrivärden	45
NCC	39
Stora Enso	28
Ratos	20
Betsson	19
SSAB	17
Husqvarna	16
Arjo	13

Innehav under ett bedömt värde om 10 miljoner kr samt innehav som är aktuella för försäljning eller avveckling är exkluderade.

Aktiefonder

	Bedömt värde, Mkr
SSGA S&P500	3 061
SSGA Enhanced Emerging Markets SRI Equity Fund	2 682
SSGA MSCI World Index	2 407
SSGA World ESG Index Eqt Fund	1 963
SSGA S&P 500 Equal Weight Index	1 586
SSGA Multifaktor Global Equity Fund	1 275
SSGA FTSE RAFI	726
SSGA MSCI Europe Index	667
SSGA Europe Index Fund	648
SHB Global Småbolag Index Criteria	513
Montanaro European Smaller Companies	376
SSGA Emerging markets Select Equity Fund	284
Nordea Global Stable Equity Fund	284

	Bedömt värde, Mkr
Banque de Luxembourg European Eq	254
JPMorgan European Small Cap Eq fund	212
RBC Emerging Markets Equity Fund	190
JPMorgan EM Opportunities Fund	167
Nordea Stabila aktier EM	153
East Capital Sustainable EM fund	120
Fisher Investment EM ESG Fund	115
Iridian US Mid Equity Fund Value	112
Montanaro European Mid Cap Fund	100
Goldman Sachs China Fund	91
SSGA Europe Value Spotlight Equity Fund	75
Goldman Sachs India Eq Fund	49
Fisher Investment EM ESG Small Cap	10

Negativa noterade innehav för att neutralisera indirekta innehav i ovanstående fonder

Negativa innehav	Bedömt värde Mkr
Wal-Mart	-46
Boing	-37
Lockheed Martin	-20
Freeport-McMoran	-14
L3 Technologies	-7
Motorola Solutions	-6
Textronic	-5
Potash Corp of Saskatchewan	-2
Agrium	-1

Negativa innehav med ett bedömt värde under 1 miljon kronor redovisas inte.

Onoterade innehav och fastighetsfonder

	Bedömt värde, Mkr
Bergviks Skog AB	1 748
JP Morgan Infrastructure Investments Fund	900
LSTH Handelsfastigheter i Sverige AB	993
Stenvalvet AB	520
Rockspring German Retail Box Fund	492
Fastighets AB Stenvalvet	434
Profi Fastigheter IV AB	422
Midstar Hotels AB	375
Cheyne Real Estate Credit Holdings III	372
Bridge Debt Strategies Fund II	360
Landmark Real Estate Partners VII Offshore, LP	343
Antin Infrastructure Partners Fund II L.P.	307
Molpus Woodlands Fund IV, LP	274
Newbury Equity Partners III (Cayman) L.P.	267
Southern Pastures LP	244
Perella Weinberg Real Estate Fund II LP	239
Molpus Woodlands Fund III (Cayman), LP	234
Infrared Active Real Estate Fund III	232
Portfolio Advisors Secondary Fund II (Offshore), L.P.	216
Profi III Infracity AB	212
Areim Fastigheter 2 AB	198
Global Infrastructure Partners, L.P.	185
Gottex Real Asset Fund, L.P.	181
Sveafastigheter Bostad	178
Global Energy & Power Infrastructure Fund II	168
Warburg Pincus Private Equity XII, L.P.	167

	Bedömt värde, Mkr
Portfolio Advisors Private Equity Fund V (Offshore), L.P.	166
Welsh, Carson, Anderson & Stowe XII Cayman, L.P.	162
Long Horizons Forestry Fund	152
ACM Permanent Crops, LLC	141
Profi III InfraCity AB	137
Cheyne Real Estate Credit Holdings Fund	132
PW Real Estate Fund III LP	131
GS International Infrastructure Partners I, L.P.	124
TA XI L.P.	113
Advent International GPE VI-A Limited Partnership	94
Triton Fund III LP	91
Cubera VIII LP	91
COREplus II Diversified Feeder, SICAR S.C.A.	65
Antin Infrastructure Partners Fund II L.P.	58
UOB Portfolio Advisors Pan Asia Select Fund II, L.P.	54
HG Capital 6, LP	53
Portfolio Advisors Secondary Fund, L.P.	52
White Peak Real Estate II L.P.	51
GS Capital Partners VI Offshore, L.P.	44
Infrared Active Real Estate Fund IV	44
ACM Fund II LLC	43
Vintage V Offshore LP	41
Sixth Cinven Fund (No.2) LP	41
Areim Fastigheter 2 AB	40
The Forest Company Limited	25
White Peak Real Estate I L.P.	16

Innehav under ett bedömt värde om 10 miljoner kr samt innehav som är aktuella för försäljning eller avveckling är exkluderade.



Kåpan pensioner försäkringsförening

Smålandsgatan 12 ³ • Box 7515 • 103 92 Stockholm
Tel 08-411 49 45 • Fax 08-21 31 51 • www.kapan.se
organisationsnr 816400-4114

Produktion: Kåpan i samarbete med Frankfeldt Grafisk Form, 2018

